

Agenda 2010

10 priorit pro budoucnost ČR

---

1. Vyrovnané veřejné finance
2. Efektivní veřejná správa
3. Motivační a jednoduché daně
4. Moderní vzdělávání
5. Výzkum, vývoj, inovace na špičkové úrovni
6. Flexibilní trh práce
7. Rozvoj dopravy a infrastruktury
8. Bezpečná, spolehlivá a dostupná energetika
9. Účinná podpora exportu
10. Udržitelná péče o životní prostředí

(červen 2010)

Úvod

Hospodářská recese urychluje změny v globálním hospodářství a vytváří výzvy, na které musíme rychle reagovat, pokud chceme patřit mezi úspěšné země. To se týká nejen firemní sféry, ale i státu a politické reprezentace. To je důvod, proč Svaz průmyslu a dopravy ČR přichází se souhrnem požadavků na zvýšení konkurenceschopnosti naší země.

Česká republika nemá jinou volbu než usilovat o místo mezi nejvyspělejšími zeměmi Evropy. K dosažení tohoto cíle se musí podpora státu zaměřit zejména na výroby a služby s vysokou přidanou hodnotou a atraktivní prostředí pro setrvání domácích a zahraničních společností. Prostor pro úspěch založený pouze na komparativních výhodách nižších nákladů se podstatně zužuje. V dalším období budou hrát rozhodující roli kvalitativní faktory, jakými je vzdělávání, výzkum, vývoj, inovace a některé další, které bezprostředně souvisí s politikou státu.

Geografická poloha, přírodní podmínky, mezinárodně politické vazby a tradice předurčují Českou republiku k tomu, aby v její struktuře ekonomiky hrál klíčovou roli průmysl. Především zpracovatelský průmysl dlouhodobě funguje jako motor růstu české ekonomiky. Jeho podíl na tvorbě přidané hodnoty v ekonomice (který spolu se stavebnictvím dosáhl 37,6% v roce 2008) značně převyšuje průměr EU (26,5% ve stejném roce). Uvedený podíl zůstane mezi zeměmi EU jedním z nejvyšších i do budoucna.

Uplynulá dekáda byla z hlediska struktury průmyslu ve znamení silné expanze některých odvětví při současné stagnaci mnoha jiných, zejména sektorů lehkého průmyslu. Nadcházející období přinese změny spíše uvnitř stávajících oborů. Technologický pokrok dá vzniknout zcela novým typům výrobků s vyšší přidanou hodnotou. Poptávka bude ve větší míře určovaná ekologickými hledisky. Nastíněné změny budou klást na průmysl nové nároky. Nové typy výrobků budou vyvíjeny v těsnějším spojení s aplikovaným výzkumem a budou investičně náročnější. Výrobní podniky budou realizovat větší část přidané hodnoty formou služeb. Rozšíří se podíl výrobků, v jejichž hodnotě budou hrát přepravní náklady minoritní roli a jejichž tržní prostředí získá globální rozměr.

Na pracovním trhu porostou oproti minulosti pomaleji kvantitativní požadavky na pracovní sílu, zvýší se ale nároky na kvalitu a profesní specializaci. Vysoce žadaní budou především absolventi technických oborů terciárního vzdělávání.

Prosperita země je nemyslitelná bez výkonné ekonomiky. Aby byly podniky schopny čelit výzvám nadcházející dekády, musí podnikat v efektivně fungujícím a mezinárodně konkurenceschopném prostředí. Úlohu státu při formování takového prostředí spatřujeme jako klíčovou zejména v odstranění nerovnováh ve veřejných financích jako nezbytné podmínky nejen pro přijetí eura, ale i pro rating země a cenu peněz; kultivaci institucionálního rámce; zajištění konkurenceschopné daňové soustavy motivující k inovacím a investicím; zkvalitnění vzdělávací soustavy; kultivaci trhu práce; zlepšování stavu a funkčnosti infrastruktury; podpoře exportu; a zajištění souladu mezi rozvojem ekonomiky a ochranou životního prostředí.

Základním předpokladem pro zkvalitnění podnikatelského prostředí je i modernizace zásadních právních norem. Při jejich tvorbě a v procesu jejich zdokonalování musí být naplňován cíl zlepšit systém regulace. To nelze dosáhnout bez účasti těch, kterých se regulace přímo týká.

Vyrovnané veřejné finance

Vedle špatné rozpočtové politiky se v růstu deficitu veřejných rozpočtů plně projeví důsledky hospodářské recese. Další vývoj otevírá vážná rizika ohrožující hospodářství a společnost jako celek, včetně nízké míry předvídatelnosti vývoje prostředí pro rozvoj podniků.

Rizika spočívají:

- V možné ztrátě makroekonomické stability.
- Ve vytváření rizik pro oživení ekonomického růstu.
- V přenášení dluhové zátěže na příští generace a růstu sociálního napětí.
- Ve zhoršení ratingu s dopadem na redukci disponibilních úvěrových zdrojů, růst cen úvěrů a hypoték.
- V nesplnění podmínek pro přijetí společné měny a z toho vyplývající riziko vysoké volatility české koruny.

Z ekonomického hlediska by bylo zásadní chybou řešit ozdravení veřejných financí pouze úspornými opatřeními. Ta jsou sice nezbytná, ale mají své limity a mohou výrazně omezit ekonomický růst. Její nedílnou součástí musí být politika vytvářející podmínky pro zvýšení konkurenceschopnosti hospodářství a pro eliminaci ztrát, které ve svém důsledku snižují příjmy rozpočtů a to zejména z důvodu nedodržování platné legislativy nebo její nedokonalosti.

Některé jevy výrazně převyšují rámec hospodářství a svým charakterem hluboce zasahují do fungování společnosti. Jako příklad lze uvést korupci při zadávání a realizaci zakázek hrazených z veřejných rozpočtů, plnění daňových povinností, účelnost a hospodárnost sociální politiky, efektivnost fungování státní správy a její nákladnost a reformy dalších systémů, jejichž fungování je hrazeno prostřednictvím veřejných rozpočtů.

Požadavky

- *Připravit střednědobý program zajišťující udržitelnost veřejných financí, který bude respektovat následující požadavky:*
  - *Snížit deficit v jednotlivých letech tak, aby v roce 2012 byl pod úrovní 3% a v následujících letech v návaznosti na hospodářský cyklus usilovat o vyrovnané veřejné rozpočty. Tím vytvořit předpoklady pro přijetí společné měny EU.*
  - *Změnit strukturu státního rozpočtu tak, aby se posílila jeho role při realizaci aktivní prorůstové politiky. Jde zejména o posílení výdajů investičního charakteru, podporu výzkumu, vývoje a vzdělávání, podporu exportu a podnikání a investice do dopravní infrastruktury.*
  - *Opřít změny na výdajové straně státního rozpočtu o realizaci nezbytných reforem veřejné správy, zdravotnictví, sociální politiky, VaV, vzdělávání a systému důchodů.*
- *Zakotvit do zákonné podoby rozpočtovou zodpovědnost.*
- *Eliminovat daňové a odvodové úniky s cílem posílit příjmy a redukovat nekalé praktiky v podnikání.*

- *Provést audit výdajových položek státního rozpočtu z hlediska jejich hospodárnosti a účelnosti, včetně prověření objektivnosti cen veřejných zakázek.*

Efektivní veřejná správa

Výkon veřejné správy

Jednou z klíčových vlastností, která určuje kvalitu podnikatelského prostředí, je jeho stabilita a předvídatelnost. Tyto vlastnosti se očekávají i od veřejné správy. Ta je v těchto parametrech v pravidelně prováděných průzkumech hodnocena neuspokojivě. Předmětem nejčastější kritiky je vedle nízké efektivity výkonu jejich funkcí právě nestabilita a netransparentnost a zejména přístup, který nemá charakter služby veřejnosti. Proto musí být modernizace veřejné správy zaměřena na zlepšení těchto parametrů.

Požadavky

- *Sjednocení řízení agend informačních a komunikačních technologií vlády pod jednoho gestora a vytvoření jednotné strategie implementace „digitální agendy“.*
- *Publikace údajů o rozhodování a činnosti orgánů veřejné správy.*
- *Integrace všech zveřejňovaných a veřejně přístupných informací na veřejný portál.*
- *Povinné sdílení údajů orgány státní správy – jednozdrojové místo informace.*
- *Hájení principu veřejného zadávání veřejných zakázek.*
- *Snižování administrativní zátěže podnikatelů jako základu pro redukci počtu úředníků státní správy.*
- *Princip editační povinnosti nejen na úseku správy daní, ale u všech orgánů státní správy rozhodujících o právech třetích osob.*
- *Princip stability v orgánech státní správy, diplomacii a společnostech vlastněných státem – omezení vlivu politických změn.*
- *Dosáhnout u zaměstnanců státní správy vstřícného, pozitivního a konstruktivního přístupu na všech úrovních.*

Legislativa

Častá novelizace zákonů, nedodržování lhůt legisvakance, tvorba zákonů bez přihlédnutí k důsledkům na konkurenční výkonnost hospodářství společně s velkým množstvím legislativních norem vytváří prostředí nestability, netransparentnosti a vysoké náročnosti na znalost platné legislativy. Taková situace je velmi negativní zvláště pro malé a střední podniky, které nejsou vybaveny odpovídajícím administrativním aparátem. Úroveň legislativy náleží mezi nejčastěji kritizované parametry kvality podnikatelského prostředí. Nedostatečná kvalita připravovaných návrhů je často důvodem pro jejich rychlou novelizaci. Mnohdy formálně je využíván systém RIA, který by měl analyzovat právní normy z hlediska jejich

dopadů na podnikatelské prostředí. Předpokladem ke zjednodušení mnoha oblastí právního řádu by přispělo i dokončení kodifikace nového občanského zákoníku.

Požadavky

- *Pro větší stabilitu právního prostředí zlepšit přípravu legislativních norem s využitím praktických zkušeností všech subjektů, kterých se regulace týká; urychleně implementovat systém RIA. Odstranit formálnost při jeho využití.*
- *Zjednodušit a zpřehlednit legislativní normy a zajistit jejich provázanost. Provést inventarizaci a revizi stávajících norem a to i z hlediska jejich účelnosti. Provádět průběžnou revizi právního řádu. Dokončit kodifikaci nového občanského zákoníku.*
- *Pro zajištění adaptace podnikatelské sféry vytvořit dostatečně dlouhé období mezi zveřejněním zákona ve Sbírce a jeho účinností.*
- *Zpřístupnit bezplatně na internetu texty právních norem v úplném znění.*

Soudnictví

Přetrvávajícím problémem je délka soudního řízení.

Požadavky

- *Zlepšit vymahatelnost práva zkrácením a racionalizací soudního řízení zjednodušením procesních předpisů.*
- *Zrychlení práce soudů.*
- *Omezení možnosti opakovaného odvolání.*

Boj proti korupci

Míra korupce řadí ČR v mezinárodním srovnání mezi země, které v tomto ohledu nemají dobrou pověst. Představuje faktor, který pokřivuje pravidla hospodářské soutěže a omezuje i vstup zahraničních investic do ČR. Korupce přispívá k neefektivnosti čerpání veřejných finančních zdrojů a je kritizována i ze strany podnikatelů. Její míra oslabuje důvěru veřejnosti v demokratické instituce.

Požadavky

- *Připravit novelu zákona o veřejných zakázkách a souvisejících předpisů.*
- *Výrazně zvýšit přístup k informacím na všech úrovních veřejné správy týkající se čerpání veřejných finančních zdrojů.*
- *Důsledně vyžadovat dodržování zákona o svobodném přístupu k informacím.*
- *Zajistit transparentnost toků veřejných prostředků.*

Politiky a koncepce státu na podporu výkonnosti hospodářství

V tvorbě a implementaci politik existují velmi vážné nedostatky snižující jejich efektivnost. Při zpracování a realizaci přetrvávají resortní přístupy. Jednotlivá ministerstva jsou sice schopna dílčím způsobem a ze svého pohledu navrhnout a realizovat příslušná opatření, ale podstatně horší je to u řešení, které vyžaduje meziresortní komplexní přístup. Ten je a bude vyžadován stále více. Resortní koncepce nejsou navzájem provázány a to ani věcně ani metodologicky. Nízká schopnost řešit meziresortní problémy je nahrazována velkým množstvím politik, které se stávají nepřehledné a nemají hierarchickou vazbu. Příkladem může být Státní energetická koncepce a její rozpor s Politikou ochrany klimatu a Politikou udržitelného rozvoje. Nedostatek je o to závažnější, že většina faktických problémů k řešení má meziresortní, průřezový charakter. Přijímané dokumenty nemají často podobu, která by umožnila kontrolu, jak jsou plněny.

Velmi naléhavým problémem je i zefektivnění systému umožňující čerpat strukturální fondy a příprava další kohezní politiky.

Požadavky

- *Provést analýzu existujících koncepcí a politik s cílem zjistit jejich účelnost a provázanost.*
- *Vytvořit systém zajišťující věcnou a metodologickou provázanost společně s hierarchickou strukturou včetně jejich vyhodnocování z hlediska věcného plnění a jejich možné aktualizace.*
- *Zajistit komunikaci se sociálními partnery zejména na bázi platform, jakými je Rada hospodářské a sociální dohody, Rada pro výzkum, vývoj a inovace a Rada vlády pro rozvoj lidských zdrojů.*
- *Revidovat operační programy strukturálních fondů včetně možných realokací. Pro období po roce 2013 výrazně snížit počet operačních programů.*
- *Urychleně zahájit práce na kohezní politice na další plánovací období.*

Motivační a jednoduché daně

Daňová legislativa by měla být jednoduchá s minimem výjimek, které lze připustit pouze jako cílený nástroj hospodářské politiky státu. Konsolidace veřejných financí bude vyžadovat podporu daňovými změnami, které by měly zajistit zvýšené příjmy veřejných rozpočtů a podporovat strukturální změny nutné pro zajištění ekonomického růstu zejména podporou VaV a vzdělávání. Při přípravě změn v daňovém systému by mělo být přihlédnuto k následujícím funkcím daní:

- Zdroj příjmů veřejných rozpočtů.
- Nástroj hospodářské politiky – stimulace strukturálních změn.
- Faktor ovlivňující úroveň podnikatelského prostředí a náklady státu.

Daně jako zdroj příjmů veřejných rozpočtů

Zdrojem vyšších daňových výnosů veřejných rozpočtů by nemělo být zvýšení zdanění práce nýbrž vyšší zdanění spotřeby. Vyšší zdanění práce negativně ovlivňuje hospodářský růst.

Zdanění příjmů

Vyšší zdanění příjmů fyzických osob snižuje využití pracovní síly v ekonomice. Navíc ČR již dnes patří mezi země s nadprůměrným zdaněním pracovní síly při zohlednění pojistného na veřejnoprávní pojištění. Vyšší zdanění příjmů ovlivňuje také produktivitu práce, zejména prostřednictvím snížení připravenosti podnikatele (fyzické či právnické osoby) brát na sebe podnikatelská rizika. Nižší zdanění příjmů právnických osob prokazatelně vede ke zvýšení produktivity práce u velkých, ziskových a dynamických společnostech. Nižší zdanění příjmů také přitahuje přímé zahraniční investice.

Spolu se snižováním stropu sociálního a zdravotního pojištění je možné uvažovat o zavedení progresivní sazby DPFO ve výši, která by sice znamenala vyšší solidaritu nejvyšší příjmové skupiny, ale ještě by nebyla tak vysoká, aby znamenala přesun špičkových odborníků a vysokopříjmových osob do zahraničí či vedla k jiným daňovým optimalizacím.

Náš návrh na zrušení srážkové daně z dividend je motivován snahou o dlouhodobou stabilizaci daňových rezidentů v ČR. Na jedné straně by došlo ke snížení příjmů rozpočtu o cca 2 – 3 mld. Kč, ale tato ztráta by bohatě (cca 6 mld.) byla nahrazena vyšším příjmem z daně příjmů právnických osob při sazbě daně z příjmů ve výši 20%. Navíc při zrušení daní z dividend se výrazně zvýší zisky právnických osob. Majitelé společností si nebudou vyplácet vysoké mzdy a nebude tak docházet v celospolečenském pohledu ke zkreslování průměrné mzdy.

Požadavky

- *Nezvyšovat daně z příjmů právnických osob.*
- *Snížit současné stropy sociálního a zdravotního pojištění na 5-ti násobek, s cílem následného snížení na konečný trojnásobek průměrné mzdy.*
- *Zrušit srážkové daně z dividend.*

Zdanění spotřeby

Prostor pro zvyšování je v České republice hlavně u DPH. Další daně ze spotřeby již neobsahují významný potenciál pro navyšování daňových výnosů. Zelené zdanění naopak může skýtat do budoucna možnost pro konsolidaci veřejných rozpočtů, avšak v době zotavování se z ekonomické krize by vyšší daňové sazby „zelených“ daní zatížily podnikatelské subjekty dalším nákladem a snížily konkurenceschopnost českých podniků. Zvýšení zdanění spotřeby, zejména DPH, je velmi spravedlivou formou zdanění, kdy náklady na sanaci veřejných rozpočtů nesou všichni občané. Daňový výnos z DPH je také nejstabilnějším významným výnosem veřejných rozpočtů a je tedy vhodným nástrojem pro plánování jejich stabilizace.

Požadavky

- *Za účelem konsolidace veřejných rozpočtů sblížit standardní a snížené sazby DPH, případně zavést jednu sazbu DPH (17-19%).*
- *Implementovat vrácení odvedeného DPH ze špatných pohledávek („bad debt relief“). Lze začít např. pouze u pohledávek dlužníků v konkursu.*

Daně jako nástroj hospodářské politiky

Jakékoli změny v daňovém systému nesmí podvázat ekonomický růst a musí být naopak cíleny na podporu ekonomického růstu. Mezi nejdůležitější patří podpora vzdělávání zaměřená na přírůstky produktivity lidského kapitálu nebo podpora výzkumu, vývoje a inovací jako zdroje hospodářského růstu a zvyšování produktivity národní ekonomiky. S cílem udržet v ČR již realizované investice v minulosti podpořené investičními pobídkami považujeme za nezbytné reagovat na změněnou situaci u daňových poplatníků/příjemců investičních pobídek zasažených ekonomickou krizí. Doporučujeme také připravit nový zákon o investičních pobídkách s cílem získat po ukončení recese nové investice pro ČR a podpořit investice do výroby s vyšší přidanou hodnotou.

Požadavky

- *Prostřednictvím odčitatelných položek či slev na dani zajistit podporu výzkumu vývoje inovací, vzdělávání a investic do výzkumu a vývoje. Rozšířit možnost uplatnění odčitatelné položky na podporu výzkumu a vývoje i na nákup služeb od veřejnoprávních škol a výzkumných organizací.*
- *Prodloužit počet zdaňovacích období, po které je možné uplatnit investiční pobídku – slevu na dani z 5 na 10 let, a změnu zákona o daních z příjmů, která by umožnila čerpat tuto slevu u podpořených projektů na rozšíření výroby při zohlednění obecného poklesu ziskovosti v ekonomice.*
- *Na základě vyhodnocení situace připravit novelu zákona o investičních pobídkách, která zaručí, že ČR obstojí v mezinárodní soutěži o alokaci investic do výroby s vyšší přidanou hodnotou.*

Daně jako faktor ovlivňující úroveň podnikatelského prostředí a náklady státu

---

Daňový systém ČR by měl být stálý a předvídatelný s transparentní a efektivní procesní úpravou a správou. Daňové změny by tedy měly přinést široký a udržitelný daňový základ při dalším zjednodušení daňového systému.

Požadavky

- *S cílem posílit předvídatelnost a stabilitu podnikatelského prostředí neprovádět časté a zásadní změny v daňovém systému.*
- *Zredukovat počet odčitatelných položek a slev při zachování zvýhodnění národohospodářských priorit.*

- *Spojit výběr daní, cel a pojistného s cílem snížit počet úředníků, odstranit duplicity ve výkonech státní správy a zvýšit příjem do veřejných rozpočtů.*
- *Zvýšit produktivitu práce v daňové správě zavedením adekvátních výkonnostních ukazatelů a jejich sledování.*

Moderní vzdělávání

Jedním ze základních problémů limitujících restrukturalizaci hospodářství a ekonomický růst je neodpovídající úroveň vzdělávací soustavy. Systém vzdělávání je netečný nejen k aktuálním potřebám, ale i potřebám modernizace hospodářství dlouhodobého charakteru. Struktura vzdělávací soustavy je z velké části vytvářena na základě stávajících kapacit ve školství a na přáních rodičů, kteří ovlivňují volbu svých dětí tak, že absolventi velmi často nenacházejí na trhu práce odpovídající uplatnění. Problémy jsou nejenom strukturální, ale jsou i v obsahu výuky a velmi často mají příčiny v systému řízení vzdělávání.

Moderní, kvalitní vzdělávací systém ve struktuře odpovídající strategickému rozvoji české ekonomiky je nedůležitějším základem pro zajištění vlastních lidských zdrojů. Vzdělávací systém, jako ekonomická veličina s nejdelší reakční dobou, musí proto ve své kvalitě a struktuře výrazně předbíhat aktuální stav a potřeby ekonomiky.

Průmysl, jako hlavní tvůrce hodnot v české ekonomice, očekává zejména odpovídající státní podporu všech směrů technického a inženýrského školství, protože ani v současné době ekonomické stagnace nejsou požadavky průmyslu na kvalitní technické odborníky uspokojeny. Situace je kritická nejen ve vyšších stupních technického vzdělávání, ale i v oblasti učňovského školství. Absolventi učňovských škol nejsou dnes schopni zabezpečit ani průběžnou generační obměnu.

Požadavky

- *Schválit do 2 let novou legislativní úpravu terciárního vzdělávání vycházející ze základních principů tzv. Bílé knihy. Do té doby realizovat kroky, které nevyžadují zákonnou úpravu.*
- *Podpořit motivaci studentů ke zkvalitnění studia a jeho chápání jako služby zavedením odloženého školného doplněného systémem účelových půjček a sociálních stipendií.*
- *Zvýšit podporu středního i vysokého technického školství daňovým zvýhodněním finanční podpory ze strany podniků, diferencovaným školným a systémem zvýhodněných stipendií pro studenty těchto škol.*
- *Provést kroky k podpoře učňovského školství naplněním „Akčního plánu podpory odborného školství“, změnou financování tak, aby byly preferovány technické učební obory.*
- *Prostřednictvím akreditačních komisí na všech stupních zamezit otírání a rozvoji neperspektivních studijních oborů na všech stupních a s tímto cílem posílit i zastoupení zaměstnavatelů v nich.*
- *Podporovat v celém systému vzdělávání logické myšlení a IT gramotnost a v této souvislosti zavést státní maturity s povinnou matematikou.*

- *Urychleně novelizovat zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání a ověřování výsledků dalšího vzdělávání, s cílem odstranění stále existujících bariér k dosažení a uznávání kvalifikací získaných v rámci dalšího vzdělávání.*
- *Stanovit kvalifikační standardy pro systém počítačného a dalšího vzdělávání a pro systém ověřování a uznávání dalšího vzdělávání. Posílit činnost a kompetence sektorových rad, které jsou důležitou platformou pro uplatnění kvalifikačních požadavků z praxe.*
- *Vyhodnotit efektivnost a udržitelnost projektů financovaných ze strukturálních fondů EU v oblasti celoživotního učení a rozvoje lidských zdrojů.*
- *Obnovit činnost Rady vlády pro rozvoj lidských zdrojů, jako orgánu vrcholově zajišťujícího dosud nedostatečnou koordinaci sektorálních a regionálních aktivit v této oblasti.*
- *Podpořit spolupráci vysokých škol a podniků i tím, že přístup vysokých škol k veřejným prostředkům na vědu a výzkum bude vázán na kofinancování soukromým sektorem.*
- *Posílit všechny formy podpory spolupráce zaměstnavatelů a středních odborných a vysokých škol v oblasti výkonu praxe studentů v rámci výuky, výkonu praxe pedagogů v reálném prostředí podniků, jakož i zapojení odborníků z praxe do tvorby vzdělávacích programů a výuky.*
- *Vytvořit ze stávajícího bakalářského studia systém plnohodnotného, prakticky zaměřeného bakalářského vzdělávacího stupně.*
- *Zavést systém hodnocení a měření úspěšnosti škol, které by vycházelo z vyjádření zaměstnavatelů o efektivnosti přípravy a úspěšnosti absolventů v praxi, včetně zveřejňování údajů o uplatnitelnosti absolventů jednotlivých oborů a jejich nástupních platech.*

Výzkum, vývoj, inovace na špičkové úrovni

Přestože je všeobecně uznáván klíčový význam výzkumu, vývoje a inovací pro zajištění trvalého ekonomického růstu a konkurenceschopnosti, realita tomu v ČR ne zcela odpovídá. Objem státní finanční podpory výzkumu a vývoje sice roste, závazek vlády dosáhnout v roce 2010 výše 1% HDP z veřejných prostředků bez zahrnutí finančních zdrojů EU nebyl splněn a přetrvává.

Nízká míra podpory ze strany státu nepředstavuje jediný problém. Neméně důležitá je i skutečnost, že výsledky neodpovídají vynaloženým prostředkům, a to i v aplikovaném výzkumu, který by měl mít rozhodující význam při zvyšování konkurenceschopnosti průmyslu. Nízká efektivnost výzkumu a vývoje se zpětně projevuje v nízkém zájmu soukromého kapitálu na financování. Zvyšování této efektivnosti není v příštím období možné bez většího důrazu na využívání výsledků VaV v praxi.

Situace vyžaduje vypracovat novou politiku, jejímž cílem by bylo dosáhnout úrovně a struktury odpovídající klíčovému významu výzkumu, vývoje a inovací při zvyšování konkurenceschopnosti hospodářství.

Požadavky

- *Vypracovat výhled státní finanční podpory, který zajistí nejpozději v roce 2020 výši této podpory v úrovni 1% HDP a to bez započítání zdrojů z EU. Celkové finanční zdroje mohou dosáhnout s přispěním soukromého sektoru úrovně 3%.*
- *Vypracovat a schválit novou politiku výzkumu a vývoje, která by řešila nové aktuální situace, charakterizovanou globalizací a probíhající hospodářskou recesí a která by zajišťovala:*
  - *Usměrňování základního výzkumu na potřeby českého hospodářství a podporu pouze těch oblastí základního výzkumu, kde je zajištěna excelentnost minimálně v evropském měřítku.*
  - *Zvýšení podílu účelového financování výzkumu, který zajišťuje spolupráci akademického a podnikatelského sektoru, na minimálně 60%.*
  - *Úpravu metodiky a hodnocení výzkumu a vývoje tak, aby významnou roli v hodnocení hrál podíl financí ze soukromých zdrojů, mezinárodních programů apod.*
  - *Hodnocení obsahující kritérium ekonomické efektivity (např. příjmy z prodeje licence).*
  - *Zvýšení využívání a podpory malých a středních podniků při transferu výsledku VaV do podnikatelské sféry.*
  - *Využití partnerství soukromého a veřejného sektoru (PPP).*
- *Vytvořit komunikační platformu s cílem zabezpečit trvalý tok informací o potřebách (výzvách) hospodářství a společnosti a reakcích výzkumné a inovační infrastruktury na jejich řešení.*
- *Preferovat podporu společných pracovišť podnikatelské a akademické sféry.*
- *Podporovat činnost center výzkumu a vývoje a technologických platform.*
- *Zabezpečit mobilitu pracovníků akademické sféry mezi podnikatelským a akademickým sektorem, a to i v mezinárodním měřítku.*

Flexibilní trh práce

Charakter trhu práce a kvalita pracovního práva mají zásadní vliv na konkurenceschopnost podniků a ekonomiky jako celku. Nefunguje-li trh práce optimálním způsobem, nemohou zaměstnavatelé efektivně plánovat svůj rozvoj v oblasti lidských zdrojů a přizpůsobovat se aktuální ekonomické situaci. Rozhodujícími faktory jsou v této souvislosti kvalita systému vzdělávání, sociální politika a zejména úroveň pracovního zákonodárství.

Cílem změn v oblasti trhu práce by nemělo být pouze udržení stávajícího počtu pracovních míst, ale zejména vytváření nových. To však v případě českého pracovního trhu naráží na řadu překážek. Nabídka absolventů na trhu práce se s poptávkou zaměstnavatelů do značné míry míjejí. V důsledku toho chybí nízko kvalifikovaní zaměstnanci, stejně jako odborníci s vysokou kvalifikací. Jejich absence brání podnikům v dalším růstu jak ve výrobní oblasti, tak i ve sféře výzkumu a vývoje, jejíž rozvoj je nutným předpokladem pro vytváření znalostní

ekonomiky a posilování pozice České republiky v oblasti výroby zboží s vysokou přidanou hodnotou.

Nedostatečně pružné pracovní právo podnikům komplikuje nábor nových zaměstnanců i následné snižování jejich počtu, je-li to nezbytné vzhledem k situaci na trzích. Hlavní problémy spočívají především v administrativní zátěži spojené s těmito procesy, ale i v jejich časové náročnosti. Situaci zaměstnavatelům komplikuje i přetrvávající nízká mobilita pracovní síly a nedostatečná podpora využívání alternativních pracovních úvazků. Značnými nedostatky trpí i systém nábory pracovníků ze zahraničí.

Pružné pracovní právo je jedním ze základních předpokladů nutných pro zvládnutí ostatních strukturálních změn potřebných k tomu, aby hospodářství ČR bylo schopno dlouhodobě obstát v konkurenční soutěži. Z těchto důvodů je nutné co nejdříve přijmout komplexní novelu zákoníku práce, stejně jako další legislativní opatření jdoucí nad jeho rámec.

Požadavky

- *V nejbližším možném termínu přijmout komplexní novelu zákoníku práce vedoucí k větší flexibilitě pracovního práva.*
- *Prodloužit vyrovnávací období u kont pracovní doby, aby nástroje podporujícího zaměstnanost v době ekonomického útlumu, na dva roky.*
- *Prodloužit maximální rozsah zaměstnání na základě dohody o provedení práce ze 150 na 300 hodin.*
- *Diverzifikovat výši vypláceného odstupného podle délky pracovního poměru.*
- *Provést změny v oblasti pracovních poměrů na dobu určitou umožňující jejich využití pro delší časová období.*
- *Zefektivnit systém umožňující zaměstnávání cizinců ze zemí mimo EU, jejichž profesní a kvalifikační profil umožňuje krátkodobě krýt strukturální nedostatek v nabídce na trhu práce (systém zelených karet).*
- *Nastavit systém sociální podpory tak, aby zamezil zneužívání sociálních a nemocenských dávek.*
- *Provést analýzu možnosti implementace „kurzarbeitu“ v podobě nezatěžující státní rozpočet.*
- *Přizpůsobit změny v sociálních systémech, zejména v oblasti důchodového a nemocenského pojištění tak, aby nedocházelo ke zvyšování nákladů zaměstnavatelů, ať už přímých nebo nepřímých.*

Rozvoj dopravy a infrastruktury

Stav dopravní infrastruktury představuje limit pro rozvoj hospodářství jako celku a v budoucnu může sehrát negativní roli i při rozhodování investorů o alokaci investic na území České republiky.

V hodnocení uvedeném ve Zprávě Světového ekonomického fóra se ČR umístila v kvalitě dopravní infrastruktury na 79. místě ze 133 hodnocených zemí. Celková zanedbanost dopravní infrastruktury je odhadována na 1 bilion korun.

Záměry opírající se o současný způsob financování uvažují do roku 2020 s 96 mld. korun na výstavbu dálnic a rychlostních silnic a s 80 mld. korun na výstavbu železnic. Takový objem finančních zdrojů by neumožnil ani dokončení hlavních prioritních os a dokončení celkové sítě je mimo jakýkoliv uvažovaný horizont.

Nereálnost krytí odpovídající úrovně finančních zdrojů z veřejných rozpočtů vytváří jasný požadavek najít jiné způsoby financování. Propočty ukazují, že nejvyšší nároky na finance při výstavbě dopravní infrastruktury budou kladeny v období 2015 – 2017, jde až o sedminásobek oproti objemu roku 2010 (13 mld. korun v roce 2010, 93 mld. korun v roce 2016). V roce 2025, ve kterém by měla být dokončena dopravní síť, se naopak vytváří převis zdrojů nad potřebou, což vytváří možnost hradit splátky z úvěrů, případně služebné za projekty PPP z předchozích let.

Další řešení představuje snižování nákladů. To je do značné míry spojeno s eliminací nadbytečných málo efektivních environmentálních požadavků a s odstraněním nedostatků v legislativě prodražujících dopravní stavby tím, že umožňují obstrukce a prodlužují dobu jejich přípravy a realizace.

Vedle problémů, které je nutné řešit při budování dopravní infrastruktury, existuje další vyžadující aktivní podporu ze strany státu, a tím je ekologizace dopravy.

Jiným, kritickým a dlouhodobým problémem jsou nejasná pravidla podnikání na železnici, která omezují její využití v rámci poskytování dopravních služeb.

Jedním z kritérií, podle kterého je hodnoceno vybavení ekonomiky z hlediska infrastruktury a které nabývá stále na významu, je stupeň rozvoje telekomunikačních sítí.

Požadavky

Výstavba dopravní infrastruktury

- *Přijmout dlouhodobou strategii financování dopravní infrastruktury státu obsahující závaznou prioritizaci a finanční limity nejméně na dobu 10 – 15 let.*
- *Po stanovení finančních limitů je nutné rozhodnout o způsobu zdrojového krytí těchto limitů (dotace, úvěry, dluhopisy, apod.). Nastavit administrativní struktury tak, aby přijetí úvěrů, příp. emitace dluhopisů, bylo maximálně efektivní, včetně případné transformace relevantních institucí.*
- *Rozhodnout o realizaci projektů PPP, a to zejména z hlediska celkového rozsahu.*
- *Provést změny v legislativě a to zejména v zákoně EIA a v zákoně o ochraně přírody tak, aby nebyly umožněny obstrukce při přípravě a provádění výstavby a na stavby nebyly kladeny neúměrné neefektivní požadavky.*

Ekologizace dopravy

- *Podporovat kombinovanou dopravu spolu s výstavbou veřejných logistických center.*
- *Přijmout program podpory vodní dopravy jako šetrného dopravního oboru.*

- Pokračovat v programu obnovy vozového parku osobní veřejné dopravy.

Podmínky podnikání na železnici

- Vypracovat návrh nového moderního zákona o drahách.

Komunikační infrastruktura

- Podporovat rozvoj vysokorychlostních sítí s cílem dosáhnout možnosti připojení pro 100% obyvatelstva v roce 2014.

Bezpečná, spolehlivá a dostupná energetika

Stabilita, bezpečnost, spolehlivost a dostupnost dodávek energií, jejich ekonomická přijatelnost a konkurenceschopný energetický sektor patří mezi klíčové předpoklady rozvoje nejen hospodářství. I když jde o celoevropský problém, kterým se intenzivně zabývají instituce Evropské unie, náleží základní zodpovědnost za splnění tohoto předpokladu národním vládám, které realizují vlastní energetické politiky. Ty jsou plně zodpovědné za vytváření podmínek pro stabilitu a atraktivnost podnikatelského prostředí pro výrobu a dodávky energií a pro provozovatele sítí.

Pokrytí energetických potřeb je citlivou záležitostí nejen z ekonomického hlediska, ale i z hlediska celkové bezpečnosti země. ČR je v situaci, kdy jí obdobně jako jiným státům evropské unie, hrozí potencionálně energetická závislost, neboť 90% zásob ropy a plynu pochází z některých politicky nestabilních zemí. To vytváří požadavek podporovat využití domácích energetických zdrojů a diversifikovat import.

K zachování spolehlivosti systému a zabránění růstu cen energií nad úroveň evropského trhu je třeba posílit přenosové kapacity, zajistit potřebnou kapacitu záložních zdrojů a omezení podpory fotovoltaických a větrných elektráren.

Předchozí vlády vypracovaly návrh energetické politiky, který má plnou podporu podnikatelské reprezentace. Považujeme za nutné tuto energetickou politiku schválit a přijmout kroky zajišťující její realizaci.

Požadavky

- Schválit do konce roku 2010 aktuální návrh Státní energetické koncepce, která:
  - nediskriminuje žádné energetické zdroje,
  - předpokládá investice do nových jaderných zdrojů,
  - předpokládá zpřístupnění a využití domácích primárních energetických zdrojů zejména zásob uhlí a uranu,
  - splňuje závazky ČR vůči EU v oblasti energetických úspor, ochrany ovzduší a ochrany klimatu.
- Zajistit závaznost Státní energetické koncepce k orgánům státní správy a upravit příslušnou legislativu – do konce roku 2011.
- Provést úpravy legislativy ke zjednodušení a zrychlení povolování energetických staveb.

- *Při projednávání nových právních norem EU (Směrnice o průmyslovém znečištění, prováděcí předpisy k systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů EU) uplatnit specifika české energetiky, zejména nadprůměrný podíl kogenerační výroby tepla v systému centrálního zásobování teplem a využívání domácích primárních energetických zdrojů a prosadit úlevy z požadavků, které jsou pro českou energetiku nerealistické (některé emisní limity pro velké zdroje, absence podpory kogenerační výroby pro centrální zásobování teplem).*
- *Upravit podporu obnovitelných zdrojů energie tak, aby odpovídala reálným možnostem a neúměrně nezvyšovala náklady – 2011 a dále průběžně.*
- *Provádět důslednou antimonopolní politiku a ochranu spotřebitele na všech trzích energetického řetězce.*
- *Zastavit procesy vedoucí k posílení nástrojů ochrany životního prostředí nad rámec požadavků EU (např. novela zákona o ochraně ovzduší zvyšující poplatky za znečištění nebo zamýšlené další zvyšování spotřebních daní na paliva).*

Účinná podpora exportu

Vnější poptávka je základním zdrojem ekonomického růstu a s největší pravděpodobností tomu bude i v budoucnosti. Proto je podpora ekonomických zájmů ČR v zahraničí podmínkou pro obnovení a udržení ekonomického růstu a jednou z podmínek konkurenceschopnosti české ekonomiky. Podpora exportu musí být klíčovou hospodářskou prioritou vlády průřezového charakteru, na jejímž naplňování se podílejí všechny ústřední orgány státní správy a jimi zřízené instituce. Pro zajištění její účinnosti je nutné přijmout společnou evropskou měnu, zvýšit kapacitu státní podpory při financování exportu, odstranit kompetenční roztržičnost při prosazování ekonomických zájmů ČR v zahraničí mezi Ministerstvem zahraničních věcí a Ministerstvem průmyslu a obchodu a zajistit koordinaci všech zúčastněných organizací.

Podpora ekonomických zájmů v zahraničí by měla být zaměřena do tří základních oblastí:

- Prosazování zájmů ČR v rámci společné obchodní politiky.
- Efektivní a koordinované podpory exportu.
- Přijetí společné měny EU.

Důsledné prosazování zájmů ČR v rámci společné obchodní politiky EU

Společná obchodní politika musí podporovat rozvoj konkurenceschopnosti evropských ekonomik a usnadňovat strukturální změny, nesmí být nástrojem protekcionismu. Snaha o jeho renesanci je patrná zvláště v současné době poznamenané hospodářskou recesí.

Požadavky

- *V postojích české vlády v rámci EU jasně deklarovat národní zájmy. K jejich prosazování se spojovat zejména s novými členskými zeměmi, které mají podobné problémy a zájmy. Posilovat zastoupení ČR v odborném aparátu EU.*
- *Potlačovat projevy protekcionismu v mezinárodním obchodě a vytvářet aliance států k podpoře liberalizace obchodu průmyslovými výrobky a službami. Omezovat porušování pravidel WTO.*
- *Prosazovat usnadňování mezinárodního obchodu odstraňováním netarifních překážek na třetích trzích a snazším přístupem k surovinám. Důsledně uplatňovat ochranné nástroje WTO proti nekalým praktikám a nekalé konkurenci, zejména porušování duševního vlastnictví.*
- *Rozvíjet transatlantický obchodní dialog s cílem zpřístupnit trhy USA a odstraňovat zejména administrativní překážky bránící evropským vývozům při vývozu do USA. V případě společného zájmu evropských vývozců podporovat navazování dvoustranných vztahů a uzavírání dohod o volném obchodě.*

Efektivní a koordinovaná podpora exportu

Podporu exportu je třeba zlepšit koordinací stávajících činností, selektivní podporou vývozu do strategických teritorií a posílenou podporou financování exportu.

Ofenzivní strategie na podporu exportu musí představovat prioritu hospodářské a zahraniční politiky vlády, která napomáhá k oživení české ekonomiky a posiluje konkurenceschopnost českých firem na zahraničních trzích.

Požadavky

- *V připravované Strategii proexportní politiky:*
  - *Vytvořit podmínky pro plnohodnotné řízení obchodních radů Ministerstvem průmyslu a obchodu. Klást silný důraz na ekonomickou diplomacii a zahraniční ekonomické zájmy ČR.*
  - *Pro koordinaci prosazování ekonomických zájmů v zahraničí využívat činnost České rady pro obchod a investice.*
  - *Podporovat diverzifikaci vývozu na trhy mimo EU, posilovat ekonomickou diplomacii na mimoevropských trzích a tím snížit závislost vývozu na trhu EU.*
  - *Prosadit průhledný a flexibilní systém zahraniční rozvojové spolupráce ČR jako nástroj podpory pronikání firem do rozvojových zemí.*
  - *Pořádat a koordinovat akce podporující ekonomické zájmy ČR (např. mise, veletrhy, výstavy) na základě určení strategického obchodního zájmu českých firem.*
  - *Zvýšit účinnost poskytovaných informací exportérům standardizací služeb poskytovaných zastupitelskými úřady a kanceláři CzechTrade.*
  - *Realizovat projekty rozvojové spolupráce prostřednictvím dlouhodobých vývozních úvěrů.*

- *Posilovat roli úvěrové a pojišťovací instituce ČEB a EGAP při financování vývozu se státní podporou a navyšovat jejich kapacitu tak, aby nebyly bariérou exportního potenciálu.*
- *Vytvořit nejpozději do roku 2012 podmínky pro přijetí společné evropské měny jako důležitého předpokladu pro posílení exportních aktivit ČR. Podílet se na formulování pravidel pro fungování společné měny a jejich dodržování.*

Udržitelná péče o životní prostředí

Chybí základní strategický rámec pro koncipování udržitelného rozvoje, který by důsledně uplatňoval princip tří pilířů – environmentální, ekonomický a sociální. Tím se vytváří prostor pro subjektivní rozhodování části státní administrativy, která má zodpovědnost pouze za životní prostředí a úkoly v této oblasti preferuje bez zohlednění jejich vlivu na ekonomickou výkonnost. Takový přístup vede i k tomu, že ke zlepšení životního prostředí nedochází v zamýšlené úrovni a na druhé straně jsou tyto kroky prováděny neúměrnými důsledky na snižování konkurenční výkonnosti ekonomiky. Politika životního prostředí není zasazena do kontextu reálných možností a vlivů na ekonomiku a zaměstnanost.

V důsledku tohoto vývoje došlo k přijetí řady právních norem a dílčích politik, přesahujících často parametry *acquis communautaire*, a k postupnému posilování administrativního přístupu. To v mnoha ohledech vedlo v implementační oblasti k vyšším regulatorním požadavkům, než v jiných členských zemích EU. Resortní výklady právních norem se staly běžnou praxí.

V minulých letech probíhal „audit“ environmentální legislativy, který vyústil v řadu konkrétních kroků a opatření, přijatých na úrovni vlády ČR, které ze strany Ministerstva životního prostředí dosud nebyly zcela naplněny.

Požadavky

- *Důsledně uplatňovat rovnováhu tří pilířů udržitelného rozvoje – environmentálního, ekonomického a sociálního. Tomuto principu plně přizpůsobit činnost Ministerstva životního prostředí.*
- *V Environmentální politice ČR a její praktické implementaci důsledně uplatňovat princip přiměřenosti jako jeden z vůdčích principů politik EU.*
- *Důsledně využívat systém RIA při posuzování implementace politik a legislativy v oblasti environmentální. Z procesu RIA odstranit jeho formální naplňování.*
- *Zvýšit účast a vážnost účasti zástupců podnikatelské veřejnosti při přípravě environmentálních předpisů, zákonů a politik.*
- *Obnovit činnost meziresortní skupiny k „auditu“ platné environmentální legislativy za účasti sociálních partnerů, s cílem odstranit nadbytečné požadavky, které nedosahují odpovídajících environmentálních efektů a zatěžují konkurenceschopnost ekonomiky.*
- *Provést úpravy právních předpisů tak, aby účast veřejnosti v investiční výstavbě byla přiměřená a nevedla k obstrukcím. Jde zejména o zákony: EIA, zákon o ochraně přírody a stavební zákon. V budoucnu také zákon o průmyslových emisích.*

- *Sladit Politiku ochrany klimatu se Státní energetickou koncepcí s respektováním prioritních požadavků národní energetické bezpečnosti, spolehlivosti dodávek energie a ekonomicky odůvodněné cenové hladiny energie.*
- *V oblasti ekonomických nástrojů ochrany životního prostředí stabilizovat úhrnnou výši environmentálních poplatků, plateb a daní a na jejich zvyšování uvalit sedmileté embargo.*
- *V politice ochrany klimatu respektovat posun od překonaného konceptu Kjótského protokolu (cap-and-trade) ke konceptu levnější energie z alternativních zdrojů v delším časovém horizontu (k roku 2050), který posiluje význam inovací ve všech oblastech, před dosavadním, silně administrativním přístupem a tím nevystavuje země riziku energetické chudoby.*
- *Výnosy z aukcí povolenek na skleníkové plyny orientovat přednostně na výzkum a vývoj nízko-emisních zdrojů energie s tím, že významná část bude navrácena zpět do modernizace a rozvoje průmyslu.*
- *Zpracovat a realizovat program obnovy vozového parku osobní dopravy.*

Shrnutí

Česká republika vzhledem ke své historii a civilizační úrovni nemá jinou možnost, než naplnit ambiciózní cíl zařadit se mezi nejvyspělejší země Evropy. V dosavadní historii země hrál průmysl a doprava klíčovou roli a bude ji hrát i nadále. Pokud se chce Česká republika udržet mezi vyspělými zeměmi, musí se klíčové sektory, jakými jsou průmysl a doprava významně modernizovat.

Česká republika se umístila v hodnocení BUSINESSEUROPE mezi země s vyšší odolností vůči dopadům krize. Přes historický ekonomický propad vykázala relativně lepší výsledky, co se týká vývoje veřejných financí, zahraničního zadlužení a nezaměstnanosti, než je průměr zemí EU. Neznamena to, že neexistují vážné problémy, které je potřeba velmi důsledně vyřešit. To lze doložit na příkladě mezinárodního hodnocení konkurenceschopnosti zemí, které není v mnoha směrech pro ČR příliš lichotivé. Většina z problémů, které omezují rozvoj hospodářství, je dlouhodobých a žádná z předchozích vlád je nedokázala plně vyřešit.

Právě hospodářská recese je paradoxně příležitostí znovu je politikům prezentovat společně s názory na jejich řešení. Kdy jindy než v době zhoršené ekonomické situace by měli politici tyto problémy vnímat se větší vážností a společně s námi hledat jejich řešení. Riziko, že se České republice ostatní svět ve své ekonomické výkonnosti vzdálí, je velmi reálné, jestliže nebudeme důsledně reagovat na nové výzvy a neodstraníme dlouho přetrvávající problémy.

I když větší část zodpovědnosti bude na podnicích samotných, nelze dosáhnout úspěchu bez toho, aniž by stát změnil svoji politiku a významně přispěl k procesu modernizace hospodářství. Bohužel musíme konstatovat, že stát ve své výkonnosti za podnikovou sférou významně zaostává.

Za jeden z nejvážnějších problémů k řešení považujeme neuspokojivý stav veřejných financí. Vedle hospodářské recese se na nárůstu zadlužení podílela i špatná efektivní rozpočtová politika a odkládání nezbytných reforem. Pro ekonomickou stabilitu země a přijetí evropské měny považujeme za nutné, aby se schodek veřejných financí dostal již v roce 2012 pod 3 % HDP. Vláda by měla mít program, který v dalších letech bude usilovat o vyrovnané veřejné rozpočty s možnou odchylkou v závislosti na hospodářském cyklu. Považujeme za nutné posílit výdaje státního rozpočtu do výzkumu, vzdělávání, podpory exportu a provést reformy podporující vyrovnanost veřejných rozpočtů. V neposlední řadě provést audit výdajů, snížit míru korupce a ztráty z neplnění daňových povinností.

Výkonnou ekonomiku si nelze představit bez efektivní veřejné správy. Ta by neměla regulací omezovat podnikání nad mez nezbytně nutnou a nemůže být nákladnější, než je nutné. Požadujeme posílení transparentnosti, uplatnění přístupu poskytované veřejné služby, kvalitní zákony, které není potřeba často měnit a které nevytvářejí nadbytečné náklady bez patřičných efektů.

Stát se musí velmi rychle, pokud nechce ČR zhoršit svoji pověst a omezit příliv zahraničních investic, vypořádat s korupcí.

Konsolidace veřejných rozpočtů bude vyžadovat změny v daních. Ty by neměly významně omezovat ekonomický růst. Pro naplnění jejich fiskální funkce navrhujeme jít cestou navýšení, respektive přiblížení sazeb DPH. Nepřipouštíme zvýšení daně právnických osob. Pro transparentnost a snížení administrativní náročnosti doporučujeme snížit počet odčitatelných položek při zachování stimulace národohospodářských priorit, jakými jsou

výdaje na vzdělávání, VaV a environmentální investice. Za neúnosné považujeme časté novely daňových zákonů, které destabilizují podnikatelské prostředí. Požadujeme reagovat na změnu v hospodářské situaci u příjemců investičních pobídek, kteří jsou zasaženi ekonomickou krizí. Považujeme za důležité připravit se v tomto směru i na dobu po recesi tak, aby ČR byla schopna vytvořit dostatečně atraktivní prostředí pro investice do výroby a služeb s vyšší přidanou hodnotou.

Jedním z intenzivně diskutovaných témat je moderní vzdělávání a jeho nesporný význam pro konkurenční výkonnost. Dlouhotrvající diskuse bohužel nepřinesly námi požadované výrazné změny. Stále více se projevuje bariéra nízkého počtu absolventů technického vzdělání a to nejen středního a vysokoškolského, ale i učňovského. Vstupujeme do období, kdy vzdělání bude rozhodovat o tom, kdo bude úspěšný a kdo neúspěšný a to podstatně ostřeji, než je tomu v současnosti. Úroveň vzdělání, to jak odpovídá nejen aktuálním, ale i perspektivním potřebám, rozhodne o ekonomické prosperitě země. Doporučujeme v době, kdy slábnou populační ročníky pro studia na vysoké škole a kdy se zvyšuje převis nabídky vysokých škol, vytvořit systém jejich hodnocení tak, aby bylo jasné, které školy jsou úspěšné při umísťování jejich absolventů na trhu práce.

Dalším z klíčových témat je podpora výzkumu, vývoje a inovací, zejména takových pracovišť a projektů, které dosahují v mezinárodním srovnání nadprůměrných výsledků. I když požadujeme, aby stát splnil svůj závazek ohledně financování výzkumu a vývoje, považujeme za druhý, stejně důležitý cíl, transformovat sektor výzkumu a vývoje tak, aby dokázal tyto zdroje podstatně efektivněji využívat než je tomu dnes. Je potřeba posílit výzkum, který má výsledky, který spolupracuje s průmyslem a jehož efekt se projeví v inovacích a konkurenční výkonnosti. Předkládáme i požadavek na vypracování a přijetí nové politiky výzkumu a vývoje, která by měla reagovat na aktuální situaci.

Trh práce, jeho pružnost, vymezuje úroveň konkurenční výkonnosti a to velmi podstatně. V době hospodářské recese se znovu projevil význam schopnosti podniků přizpůsobit počet a strukturu svých zaměstnanců v závislosti na vývoji zakázek. Hlavními faktory, které určují úroveň trhu práce, jsou systém vzdělávání, pracovní zákonodárství a sociální politika. Pružné pracovní právo je předpokladem pro zvládnutí strukturálních změn. Proto požadujeme přijmout komplexní novelu zákoníku práce tak, aby podporoval možnost umístit zaměstnance na nová pracovní místa a neudržoval stávající již nepotřebná. Požadujeme zpružnit trh práce prodloužením maximálního rozsahu zaměstnání na základě dohody o provedení práce, prodloužit vyrovnávací období na dva roky, diversifikovat výši vypláceného odstupného podle délky pracovního poměru, nastavit systém sociálních podpor tak, aby zamezil zneužívání sociálních dávek a některé další kroky.

Stav dopravní infrastruktury nevytváří předpoklad pro další rychlý rozvoj hospodářství. V situaci, kdy je třeba řešit deficit veřejných rozpočtů, musí být podniknuty nezbytné kroky k využití jiných zdrojů a prověření nákladů na údržbu a výstavbu dopravní infrastruktury. Doprava musí změnit své fungování tak, aby reagovala na požadavek snížení dopadů na životní prostředí. To je důvod, proč chceme státní podporu kombinované dopravy, podporu vodní dopravy a program obnovy vozového parku osobní dopravy tak, aby byl zvýšen podíl alternativních zdrojů paliv. Za urgentní záležitost považujeme i vypracování nového moderního zákona o drahách a rozvoj telekomunikačních sítí.

Stabilita, bezpečnost a dostupnost energetiky je v ČR chápána jako samozřejmost. Často tak, že proto není potřeba nic udělat. Je to způsobeno tím, že se u nás nestaly žádné závažné

kritické události a dodávky energií jsou velmi spolehlivé. Rozvoj energetiky je velmi důležitý i z hlediska bezpečnosti státu. Proto je třeba řešit i míru závislosti na dodávkách z rizikových oblastí a zvýšit využití domácích zdrojů energií. Velmi problematické jsou dotace na využití obnovitelných zdrojů energie, které neúměrně zvyšují ceny. Naši plnou podporu má poslední návrh Státní energetické koncepce. Požadujeme její schválení a rozpracování do realizačních kroků.

Vnější poptávka a propojenost se zahraničními trhy jsou a budou základním zdrojem ekonomického růstu. Proto je podpoře zahraničně obchodních zájmů ČR potřeba věnovat vysokou pozornost. V rámci společné obchodní politiky EU je nezbytné podporovat liberalizaci trhu, zamezit protekcionismu a současně bránit vlastní trhy proti nekalé konkurenci. Tyto tři úkoly musí být plněny současně. Jednou z oblastí, kde je potřeba zvýšit celkovou efektivnost výsledků, je systém podpory exportu. V rámci připravované proexportní strategie požadujeme zlepšit zejména koordinaci činností státních institucí, které se věnují podpoře exportu. Jedním z nejvýznamnějších nástrojů jak zvýšit podporu exportních kapacit je přijetí společné měny EU. Přes současné problémy eurozóny považujeme tento krok za strategicky důležitý.

Upozorňujeme na „neukotvenost“ politiky ochrany životního prostředí v celkovém systému politiky státu. Izolované stanovení úkolů v této oblasti bez zohlednění dopadů na ekonomiku a zaměstnanost je pro nás do budoucna nepřijatelné. Podnikatelská reprezentace se hlásí k cíli zlepšit životní prostředí, ale jeho plnění musí být zasazeno do reálných podmínek. Chceme se podílet na tvorbě environmentální legislativy. Požadujeme znovu obnovit „audit“ stávajících environmentálních norem tak, aby bylo zřejmé, kde jejich nároky nejsou přiměřené a jdou nad rámec požadavků EU a nepřinášejí požadované výsledky. Velký důraz klademe na důsledné využívání systému RIA při posuzování implementace politik a legislativy v environmentální oblasti.